

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio quia est festum excellentissime sanctitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. Pro festo pente. De myste.

spei certioris: et charitatis feruentioris: quod sunt principales fructus quibus nos oportet post christum ascendere quod per suam ineffabilem clementiam nobis prestare dignetur et in celesti gloria suscipere ipse iesus christus saluator mundi filius dei benedictus in secula. Amen.

Sermo pro festo pentecostes.

Repleti sunt

omnes spiritu. Actuum. ij. Ber. in ser. Celebramus dilectissimi mi hodie spiritus solennitate tota cum iocunditate celebranda: dignam omni deuotione. Proinde si celebramus festorum solennia: quanto magis eius qui habuerunt et facti sunt et facti fuerunt: si veneramus sanctificatos: quanto magis ipsum sanctificatore oportet honorari. Hec ille. Solennitas quippe hodierna singularare quadam obgrinet preminencia et dignitate. Et hoc potissime propter tria.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis.

Secundo quia est festum amplissime iocunditatis.

Tertio quia est festum excellentissime sanctitatis.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis. Rex enim regum ascendens in regnum solus profusa liberalitate donos tulit militibus suis. Iuxta illud. ps. Ascendens in altum captiuus duxit captiuitate dedit dona hominibus. Quia autem dona dedit dicitur quibus appropriata: qui repleti sunt omnes spiritu. Ber. Hodie dilectissimi celi distillaue runt a facie dei sinata facie dei israel: et pluit uoluntaria segregata hereditati christi. Spiritus enim sanctus procedens a patre largioris munere sue maiestatis in apostolos superuenit: et tribuit charitatis dona. Hec Bernardus. Quod pluit ierusalem ab his liberalitas dei. Quod admiranda largitas. Augustinus. Magna dei misericordia qui dat donum equale sibi.

Secundo quia est festum amplissime iocunditatis. Quenam possit maior esse iocunditas quam illa quam liberalis spiritus effusio: quam mirabilis diuine bonitatis declaratio: quam caritatis profusio. Quae propter profusis gaudijs totum in orbem terrarum madus ex

ultat. Augustinus in libro. 2. festi. Est gaudium quod non datur impijs: sed eis qui te colunt domine quod gaudium dicitur cuius est et ipsa est beata uita in terris. Hec ille.

Tertio est festum excellentissime sanctitatis. Est enim spiritus iste sanctus in se per essentiam et sanctificationem omnium sanctorum. Unde Romanus. 1. de spiritu sancto sanctificationis. Hodie itaque christus de celo spiritu sancto sanctificationis mittens sanctificauit ecclesiam suam. ps. Sanctificauit tabernaculum suum altissimum. Hodie itaque roborata est et firmata ecclesia. Hodie itaque profusa manit dominus mysteria: reparatus habuane. Hic spiritus quippe spiritus sanctus finis est aliorum mysteriorum. Ad hunc enim incarnatus est dominus: natus: passus: et resurrexit: et ascendit ad celos ut inde spiritum sanctum daret. Ab illo quippe nobis profusus sit spiritus sanctus dei incarnationis: natus: passus: resurrexit: et ascendit ad celos: nisi spiritum sanctum nobis daret. E contra si dominus non descendisset spiritus sanctus datus sine alijs mysterijs: licet autem dominice ascensionis solennitas maior fuerit in ecclesia triumphanti. Hec tamen excellentior: principalior: et ecclesia mirari. Hec itaque solennitas est delusio aliarum precedentium solennitatum que spectat ad mysterium nostre reparationis. Ber. Post magnificentiam enim resurrexerunt: post gloriam ascensionis: post sublimitatem resurrectionis: non restabat nisi ut expectata iustorum leticia adueniret: et celi muneribus celestibus homines impletet. Hec ille. Hec est perfectio principalissima nostra festiuitas in hac mortalitatis uita. Hec enim solus celebramus aduentum spiritus sancti super apostolos in specie uisibili: sed aduentum eius qui inuisibilis uenit in animas nostras ut eas sanctificet et gratie muneribus impleat. Unde non solum de apostolis: sed de omnibus iustis et bonis dici potest. Repleti sunt omnes spiritu. Ubi notandum est quod quadruplex distingui potest repletio siue plenitudo spiritus sancti. Prima est plenitudo super effluente que fuit in christo. Romanus. 1. De plenitudine eius omnes accepimus. Secunda est excellentie que fuit in beato ysaie. Romanus. 1. Que gratia plenitudo. Tertia est abundantie que fuit in apostolis. Actuum. 1. Repleti sunt omnes spiritu. Quarta sufficientie que habent omnes iusti. Romanus. 1. zacharias impletus est spiritu. Prima est sic plenitudo fluminis. ps. Flumen dei repletum est aquis. Secunda sic plenitudo fontis super fluens. Lamentationum. 4. Fontes bonorum: puteus aquarum uiuentium qui fluunt in perpetuum de iherosolano. Tertia est sic plenitudo riuuli deitatis.

repletō. Un postq̄ p̄ba dī flumē dei res
pletū ē aq̄s: subitū r̄it. R̄iuos ei⁹ inebriās
Q̄rta ē sic plenitudo vastit: q̄ ē plenitudo
mēsurata. Juxta illd̄ Eph. iij. Unicitq̄
dara ē gr̄a p̄m mēsurā donatōis ch̄i. De
oib; itaq; iustis dicit p̄r: q̄ repleti sūt oēs
sp̄sctō: q̄ vnusq; recipit sp̄m̄ sc̄m̄ q̄ntū
p̄m dignitatē capat ē. Un̄ cypr̄an⁹ i epla
ad donatū. Profluēs largit̄ sp̄s nullis fi
nib; p̄mit nec vllis coarctatib; claustr; itra
certa metax; spacia reforescat: manat iugit:
exuberat affluēt. H̄m̄ tācū pecc̄ s̄t̄iat
z pateat q̄ntū illc̄ capact̄ fidei afferim⁹
tātū idē gr̄e inūdat̄ haurim⁹. Hec ille.
De singulis itaq; sp̄m̄ sc̄m̄ h̄ntib; dicere
possum⁹ q̄ repleti sūt oēs sp̄sctō. Licz
p̄ba illa p̄ncipalit̄ d̄ b̄ris apl̄is scripta sūt
Juxta q̄ p̄ba z circa hui⁹ solentat; cele/
berrime p̄tēplationē tria p̄ponim⁹ myste
ria p̄ncipaliter declaranda.

Prīmū ē mysteriū scificatiue repletōis
Sc̄dm̄ ē scificatiue distictōis.
Tertū ē dispositiue p̄sideratōis.

Primū itaq; ē mysteriū scificatiue
repletōis d̄ q̄ d̄r̄ Repleti sūt oēs sp̄
sc̄o. Ip̄e ei⁹ ē sp̄s scificatōis z sp̄s
scificator: vt iā dicit̄ i cui appiat̄ boni/
tas z in cui⁹ datōe maxime manifestat̄
bonitas diuina. Un̄ d̄r̄ Ber. in ser. Logi
tem⁹ fr̄es sup nos z in nos opa trinitat;
ab initio mūdi vsq; ad finē. Et videam⁹
q̄ sollicita fuerit illa maiestas ne nos per
deret in eternū. Et potenter q̄dē oia fece
rat z sapiēt̄ oia gubernabat: z tā potētē
q̄ sapie signa manifestissima tenebāt i ere
atōer gubernatōe machine mūdtalis. Et
bonitas q̄dē in deo erat z bonitas multa
n̄mis: s; latebat in corde p̄ris cumulāda
q̄nq; sup gen⁹ filioz adā in tpe oportuno
Dicebat inde d̄ns. Ego cogito cogitatō
nes pac̄. Hec Ber. Bonitas h̄p̄e d̄no
cumulat sup gen⁹ filioz adā q̄n sp̄sct̄us
dat. Licz aut̄ i veteri testamēto dat⁹ fuit
ser sp̄sct̄us inuisibilr nulli t̄m visibilr: ho
die at̄ visibilr apl̄is dat⁹ ē. Jō hodierna
dies ē in q̄ p̄mo māifestata ē d̄i bonitas i
datōe sp̄sct̄i i signo visibilr q̄n repleti sūt
apl̄i sp̄sct̄o z scificati atq; roborati. Cir
ca quā repletōnē q̄tuor sūt p̄siderāda.

Prīmū ē replendor dispositio.
Sc̄dm̄ ē dispositio repletio.

Tertū: ē repletōis manifestatio.
Quartū: ē manifestatiōis admiratio.

Primū est replendorū
dispositio. Non em̄ venit sp̄sct̄is nisi ad
eos q̄ debite dispositi sūt z p̄parati. Jō
d̄r̄. j. Regū. vij. P̄pate corda v̄ra d̄no.
Juxta aut̄ mysteriū hodiernū p̄siderāde
sūt p̄ncipalr tres p̄ditōes dispositiue ad
susceptionē sp̄sct̄i.

Prima est p̄ditio p̄sonalis.
Secda est cōditio localis.
Tertia est p̄ditio temporalis.

Prima ē p̄ditio p̄sonalis. Illi q̄ppe q̄b;
hodie dat⁹ est sp̄sct̄us (sic legit̄ Act. ij.)
erat ch̄i discip̄li parit̄ vniti sedētes z ora
tes. Per q̄ nob; gr̄a dāt̄ intelligi nob; neq;
cessaria si sp̄m̄ sc̄m̄ recipere volum⁹. **P**ri
mū ē benigna charitat; affectio q̄d̄ intelli
git q̄ illi erat ch̄i discip̄li. Nā di. d̄ns Jō.
xij. Jn̄ h̄ cognoscēt q̄ discip̄li mei est; si
dile. ba. inuicē. Hec d̄r̄. Erat etiā pariter
vniti i eod̄ loco p̄ q̄d̄ aioz vnio designat.
Un̄ z Act. iij. de ip̄is d̄r̄. Erat i ip̄is cor
vnū z aia vna. Sic ei⁹ sp̄s hūan⁹ nō viuū
ficat mēbra nisi vnita: sic nec sp̄sct̄us. eos q̄
dēt̄ eē mēbra corp̄is mystici vsq; eccl̄e. Et
sic ignis diuisione lignoz extinguit. sic ignis
sp̄sct̄i i hoib; p̄ diuisione z discordiā. Si
at̄ requir̄ dilectio ad primū ad receptioez
sp̄sct̄i: mltro mag; dilectō d̄i sine q̄ nec eē
p̄t̄ p̄a dilectio p̄mi sic nec cōtra. Un̄. j.
Jō. iij. Si q̄s dixerit q̄m̄ diligo deū fra
trē suū oderit m̄d̄at̄. Et ibidē se q̄t̄ Hoc
mādati hēm⁹ a deo vt q̄ diligit deū diligit
z fr̄em suū. Forte dicit̄ aliq; q̄ charitas
z amor d̄r̄ p̄mi nūq; ē sine sp̄sct̄o. Jux
ta illd̄ Gre. i hoīm. Neq; ei⁹ q̄s p̄sct̄ de
um diligere deū quē diligit n̄ h̄ret. Aug.
Quō diligim⁹ vt accipiam⁹ quē nisi ha/
beam⁹ diligere nō valem⁹. Hec Aug⁹. Jō
dilectio illa nō p̄parat ad respiciēdū sp̄m̄
sc̄m̄. R̄ndem⁹ q̄ charitas naturalis. i. a/
mor q̄ ex naturalib; diligere possum⁹ deū
p̄mū charitē dēdo deū sup oia z p̄t̄ se
ip̄m z p̄mū p̄t̄ deū: disponit ad charita
tē q̄ntā sic gr̄a sp̄sct̄i z h̄r̄ p̄t̄ sine gr̄a
speali sp̄sct̄i nō t̄m sine ei⁹ afflictiō z in/
fluētia ḡnali. Act⁹ aut̄ dilectōis q̄ ē a cha
ritate q̄nta z a sp̄sct̄o iā p̄nt̄ p̄ gr̄a p̄
parat ad augmētū charitat; z gr̄e z sic ad
275